

Offerte verkenning versterkte gebedsoproep

April 2025

Auteurs

Persoonsgegevens

Deze offerte is geschreven in
opdracht van:

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

© 2025 Labyrinth Onderzoek & Advies

Amerikalaan 203

3526 VD Utrecht

T: +31 (0)30 262 71 91

E: info@labyrinthonderzoek.nl

W: www.labyrinthonderzoek.nl

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag - door iemand anders dan de opdrachtgever - worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

1

Inleiding

Naar aanleiding van uw uitvraag presenteren wij u hierbij onze offerte voor het traject “Verkenning versterkte gebedsoproep”. Met onze ervaring en expertise willen wij u ondersteunen bij het verkrijgen van inzicht in de effecten van versterkte gebedsoproepen en het in kaart brengen van de knelpunten die spelen bij gemeenten, moskeeën en buurtbewoners.

In het regeerprogramma heeft het kabinet aangegeven dat een betere afstemming nodig is tussen de vrijheid van religieuze uitingen en de maatschappelijke zorgen omtrent geluidsoverlast en andere overlastaspecten. Met dit traject beoogt het Ministerie van SZW in samenwerking met diverse partijen een onderbouwd advies te formuleren voor toekomstige beleidsmaatregelen.

Het doel van deze verkenning is om inzicht te krijgen in de impact van versterkte gebedsoproepen, zodat de bestaande regelgeving op dit gebied nader wordt onderbouwd en waar nodig verbeterd kan worden. Deze verkenning richt zich op de beleving van versterkte gebedsoproepen door gemeenten, (lokale) moskeeën, buurtbewoners en andere betrokkenen.

2

Plan van aanpak

Onze aanpak bestaat uit vier gefaseerde trajecten, conform het programma van eisen en de voorgestelde taakverdeling.

2.1. Kick start

Een goed begin is het halve werk. Het is voor Labyrinth van doorslaggevend belang dat de voorbereiding van haar werk zorgvuldig plaatsvindt. Voor een goed en gedeeld zicht op deze verkenning plannen we een startbijeenkomst, bij voorkeur direct na de start van het contract (21 april 2025). Tijdens deze bijeenkomst bespreken we de uitgangspunten en aanpak van deze verkenning grondig met de opdrachtgever en andere betrokkenen. Ook leggen we het traject, de planning en de verwachtingen vast. De startbijeenkomst kan op elke gewenste locatie plaatsvinden.

2.2. Fase 1 - Inventarisatie (Q1)

In deze eerste fase 1 leggen we de basis voor een gedegen beeld van de huidige situatie rondom versterkte gebedsoproepen in Nederlandse gemeenten met moskeeën. Hierbij willen we de aard en omvang van de situatie in de betreffende gemeente in kaart brengen, welke handhaving er momenteel is, hoe de regelgeving is in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), knelpunten die ervaren worden en hoe de interactie tussen de verschillende betrokken partijen is. Deze fase bestaat uit

- Deskresearch: Labyrinth zal in samenwerking met Weerbare Samenleving en de gemeente een deskresearch uitvoeren naar de huidige stand van zaken: de aard en omvang van de situatie, bestaande praktijk, regelgeving in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), handhaving en communicatie met belanghebbenden en burgers. Dit deskresearch zal vervolgens dienen als input voor de vragenlijst voor de 0-meting.
- 0-meting bij gemeenten: het uitvoeren van een online survey bij alle gemeenten in Nederland met een moskee om de aanwezigheid van versterkte gebedsoproepen in kaart te brengen. Ook brengen we hiermee in kaart hoe de handhaving rondom geluidsoverlast is geregeld, in hoeverre er overlast wordt ervaren, of er een registratiesysteem gehanteerd wordt, en andere relevante aspecten. De vragenlijst zal tijdens de opstartfase in overleg met de opdrachtgever worden gemaakt.
- In geselecteerde gemeenten (ongeveer 7) zullen vervolgens verschillende betrokken partijen benaderd worden, om zo ervaringen en praktijkvoorbeelden rondom de versterkte gebedsoproep te verzamelen. De gemeente benadert de volgende betrokken partijen:
 1. Vertegenwoordigers van (lokale) moskeeën en koepelorganisaties
 2. Vertegenwoordigers van de geselecteerde gemeenten
 3. Vertegenwoordigers van buurtbewoners en welzijnswerk

Vervolgens zal Labyrinth met de geselecteerde vertegenwoordigers van buurtbewoners en welzijnswerk in contract treden en hun ervaringen in kaart brengen.

Activiteit	Actie	
Deskresearch	Onderzoek naar de aard en omvang van de situatie, bestaande praktijk, regelgeving in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), handhaving en communicatie met belanghebbenden en burgers.	- Labyrinth voert in samenwerking met Persoonsgegevens een beknopte deskresearch om de huidige situatie in kaart te brengen
0-meting gemeenten	Online vragenlijst bij alle gemeenten met een moskee in Nederland	Gedurende uitvoering van het traject onderhevig geweest aan wijzigingen/wisselingen - Labyrinth ontwikkelt (in overleg met de opdrachtgever) en programmeert de vragenlijst. - Labyrinth zet de vragenlijst uit en monitort de respons. - Labyrinth analyseert de antwoorden en koppelt deze schriftelijk terug aan het projectteam.
Selectie ca. 7 gemeenten	Gemeenten (ca 7 stuks): selectie op basis criteria, benadering en eerste contacten door Persoonsgegevens schriftelijke terugkoppeling aan projectteam (coördinatie)	- Persoonsgegevens selecteert gemeenten en koppelt schriftelijk terug aan het projectteam.
Selectie en contact lokale moskeeën en koepelorganisaties	(Lokale) moskeeën en koepelorganisaties (o.a. via het CMO te benaderen): selectie op basis criteria (idem gemeente), benadering en eerste contacten door ESS, hiermee brengen ze ervaringen met versterkte gebedsoproep en interactie met buurtbewoners en gemeente(lijke instanties) in kaart. Korte schriftelijke terugkoppeling aan projectteam (coördinatie).	- Persoonsgegevens samen met de geselecteerde gemeenten de lokale moskeeën. - Persoonsgegevens leggen samen de eerste contacten en brengen ervaringen in kaart - Persoonsgegevens koppelt hierover schriftelijk terug aan het projectteam.
Selectie en contact buurtbewoners en welzijnswerk	Selectie van vertegenwoordigers van buurtbewoners en welzijnswerk: Inventarisatie van hun perspectieven, ervaringen en de knelpunten die ervaren worden.	- Labyrinth selecteert, in samenwerking met de gemeente, vertegenwoordigers van buurtbewoners en welzijnswerk in de geselecteerde gemeenten. - Labyrinth legt de eerste contacten en brengt ervaringen in kaart - Labyrinth koppelt hierover schriftelijk terug aan het projectteam.

2.3. Fase 2 - Verdieping (Q1-Q2)

In de tweede fase gaan we verdiepen inzake de huidige situatie rondom versterkte gebedsoproepen in Nederlandse gemeenten met moskeeën en onderzoeken we de juridische- en praktische afbakening. Deze fase bestaat uit:

- Expertmeeting: Samenbrengen van ambtenaren, handhavers, wetenschappers en vertegenwoordigers van koepelorganisaties om de eerste bevindingen (uit Fase 1) te bespreken.
- Juridische afbakening: Analyse van de relevante wettelijke kaders (Grondwet, Wet Openbare Manifestaties, de bevoegdheden binnen de APV). In deze fase analyseren we de relevante wettelijke kaders, waaronder de Grondwet, de Wet openbare manifestaties (Wom) en de bevoegdheden binnen de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Daarbij nemen we nadrukkelijk de resultaten mee van het versnelde juridische traject dat momenteel loopt. De inzichten uit dit traject worden meegenomen in de analyse en betrokken bij de verdere activiteiten op politiek en beleidsmatig niveau.
- Communicatie en dialoog: Organiseren van sessies in de geselecteerde (ca. 7) gemeenten waarbij (vertegenwoordigers van) wijkbewoners, bestuurders van moskeeën en vertegenwoordigers van gemeenten met elkaar in gesprek gaan.

- Rapportage: Opleveren van een beknopt rapport met de huidige feitelijke situatie over de versterkte gebedsoproepen met betrekking tot de bestaande regelgeving, de uitvoeringspraktijk en de verschillende perspectieven ten aanzien van de impact op betrokkenen.

Activiteit	Actie	
Expertmeeting	Samenbrengen van ambtenaren, handhavers, wetenschappers, professionals en bestuursleden van koepelorganisaties (ESS) om inzichten te delen uit fase 1.	- Persoonsgegevens organiseren samen een expertsessie.
Juridische afbakening	Onderzoek naar de wettelijke kaders, waaronder de Grondwet, de Wet Openbare Manifestaties en de bevoegdheden binnen de APV, om de praktische haalbaarheid van verbeteringen te beoordelen.	- Persoonsgegevens
Dialogoog	Organiseren van sessies waarin wijkbewoners en lokale moskeeën met elkaar in gesprek gaan.	- Persoonsgegevens organiseren samen dialoogsessies in elk van de ca. 7 geselecteerde gemeenten. - Labyrint faciliteert de gesprekken.
Persoonsgegevens		

2.4. Fase 3 - Presentatie en terugkoppeling (Q2)

Centraal in de derde fase staat de terugkoppeling, op de volgende manieren:

- Groepsbijeenkomsten en presentaties: in (ca.) zeven bijeenkomsten (per gemeente) worden de voorlopige conclusies en bevindingen uit de eerste en tweede fase per gemeente gepresenteerd en besproken.
- Na de zeven groepsbijeenkomsten zal er ook een korte tussenrapportage verschijnen met daarin de belangrijkste bevindingen en conclusies uit de eerste twee fasen. Deadline voor deze tussenrapportage is 1 november 2025.

Activiteit	Actie	
Presentatie voorlopige conclusies	Zeven bijeenkomsten waarin de voorlopige conclusies uit de eerste en tweede fase worden gepresenteerd en besproken per gemeente.	- Persoonsgegevens organiseren samen deze groepsbijeenkomsten.
Tussenrapportage	Tussenrapportage op basis van de bevindingen uit de eerste twee fasen en de groepsbijeenkomst	- Labyrint (in samenwerking met Persoonsgegevens) verzorgt een beknopte tussenrapportage. Deze bevat een eerste aanzet tot conclusies en mogelijke beleidsmaatregelen. De rapportage dient als input voor een Kamerbrief. De deadline voor deze tussenrapportage is vastgesteld op 1 november 2025, tenzij in overleg met de opdrachtgever anders wordt bepaald.
Persoonsgegevens		

2.5. Fase 4 - Conclusies en aanbevelingen (Q3-Q4)

In die vierde, afrondende voorstellen zullen aan bod komen:

- Conclusies en aanbevelingen: Formuleren van concrete aanbevelingen ter verbetering van de bestaande regelgeving.
- Plenaire terugkoppeling: Presentatie van de alle bevindingen en aanbevelingen aan alle betrokken doelgroepen.

Activiteit	Actie	
Conclusies en aanbevelingen	Opstellen van concrete beleidsmaatregelen ter verbetering van de fungerende regelgeving, met inachtneming van de resultaten uit het versnelde juridische traject.	- Persoonsgegevens stellen gezamenlijk concrete beleidsmaatregelen op.
Plenaire terugkoppeling	Presentatie van de bevindingen en aanbevelingen aan alle betrokken doelgroepen.	- Labyrinth/ Persoonsgegevens organiseren gezamenlijk een plenaire sessie waarbij de conclusies en aanbevelingen aan alle betrokkenen gepresenteerd zullen worden.

Persoonsgegevens

2.6. Informatie- en presentatiemomenten

Informatiemomenten en de presentatie van (voorlopige) resultaten:

- Kick-off en initiële afstemming: direct na de start van het contract (21 april 2025) organiseren we een startoverleg met de opdrachtgever en belangrijke stakeholders. In dit overleg leggen we het traject, de planning en de verwachtingen vast.
- Periodieke updates: we stellen voor om tijdens de eerste twee fasen (inventarisatie en verdere verdieping) maandelijkse voortgangsgesprekken te voeren, waarin we tussentijdse bevindingen, knelpunten en vervolgstappen helder communiceren.
- Expertmeeting: in Fase 2 organiseren we een expertmeeting met ambtenaren, handhavers, wetenschappers en vertegenwoordigers van koepelorganisaties. Tijdens deze bijeenkomst worden inhoudelijke inzichten en ervaringen gedeeld. De verkregen inzichten worden verwerkt in een conceptpresentatie, zodat de opdrachtgever direct feedback kan geven.
- Dialoog sessies: in dezelfde fase plannen we aparte dialoog sessies in de geselecteerde (ca. 7) gemeenten. Deze sessies brengen lokale betrokkenen – waaronder wijkbewoners, vertegenwoordigers van moskeeën en gemeenten – samen om op een interactieve manier de onderzoeksresultaten en de ervaren knelpunten op lokaal niveau te bespreken.
- Groepsbijeenkomsten per gemeente: in Fase 3 worden in ongeveer zeven bijeenkomsten per geselecteerde gemeente de voorlopige conclusies gepresenteerd en besproken. Deze sessies bieden een platform voor directe interactie met lokale vertegenwoordigers en zorgen voor waardevolle input voor de verdere analyse.
- Tussenrapportage: Als formeel terugkoppelingsmoment wordt er, op basis van de bevindingen uit de eerste twee fasen, een beknopte tussenrapportage opgesteld, met als uiterste deadline 1 november 2025. Deze rapportage bevat de kernresultaten en vormt de basis voor de plenaire terugkoppeling. Bij de opstelling van de tussenrapportage wordt rekening gehouden met een parallel lopende juridische opdracht en de politiek-bestuurlijke gevoeligheden rondom het onderwerp.

- Plenaire terugkoppeling: na afronding van Fase 4 organiseren we een plenaire sessie waarin de definitieve conclusies en beleidsaanbevelingen worden gepresenteerd aan alle betrokkenen, inclusief de opdrachtgever.

3

Visie en werkwijze Labyrinth

Labyrinth Onderzoek & Advies is een fullservice onderzoeks- en adviesbureau dat landelijk actief is en zich de afgelopen jaren op uiteenlopende thema's heeft gespecialiseerd, zoals de arbeidsmarkt, cultuur, diversiteit, duurzaamheid, jeugd, leefbaarheid en veiligheid, retail, sociaal ondernemen, wonen, wijkeconomie en zorg & welzijn. Met een sterke basis in de wijken en een multidisciplinair team van economen, ruimtelijke, juridische en sociale experts, levert Labyrinth praktijkgericht en innovatief onderzoek, strategieën en concepten.

'Niet praten over maar mét hen'

Bij Labyrinth staat de betrokkenheid van de doelgroep centraal. In plaats van over mensen te praten, praten we mét hen. We werken samen met bewoners, cliënten, ondernemers, vrijwilligers en professionals, waardoor de inzichten uit het onderzoek direct aansluiten bij de werkelijkheid van de betrokkenen.

Ondervertegenwoordigde doelgroepen

Om een zo hoog mogelijk responspercentage te bereiken, om zo betrouwbaar mogelijke uitspraken te kunnen doen, richt Labyrinth zich op het betrekken van ook moeilijk bereikbare groepen. Speciaal ontwikkelde methodieken en een toegewijd interviewteam zorgen ervoor dat individuen en groepen, ongeacht hun achtergrond of taal, een stem krijgen in het onderzoek.

Labyrinth Interviewteam

Het interviewteam bestaat uit hoogopgeleide en meertalige professionals met een bi-culturele achtergrond. Dankzij hun ruime ervaring in het veld weten zij op de juiste wijze contact te leggen met diverse doelgroepen, waaronder mensen met een migratieachtergrond, zodat deze vaak ondervertegenwoordigde groep niet buiten beeld blijft. Voor groepen met een lage sociaaleconomische status kiest Labyrinth voor een face-to-face benadering. Deze directe methode maakt het mogelijk om vragen helder over te brengen en zo een betrouwbare respons te verkrijgen, wat vaak beter uitpakt dan schriftelijke of online enquêtes.

Duurzaamheid binnen onze organisatie

Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt bij Labyrinth. Dit komt tot uiting in het gebruik van digitale middelen om reisbewegingen te beperken, het inzetten van duurzame materialen en werkmethoden, en het benutten van lokale expertise. Zo draagt Labyrinth bij aan een verantwoorde en milieuvriendelijke onderzoeksaanpak

4 Onderzoeksteam Labyrint

Labyrint bestaat uit een op elkaar ingespeeld multidisciplinair (zoals economisch, ruimtelijk, juridisch en sociaal) team van adviseurs, onderzoekers en interviewers. De medewerkers van Labyrint zijn hoogopgeleid en hebben een sociaalwetenschappelijke achtergrond. Daarnaast zijn ze door het vele veldwerk dat door Labyrint wordt uitgevoerd in allerlei wijken, gewend aan het benaderen van zeer uiteenlopende typen respondenten. Zij voelen goed aan hoe zij respondenten moeten benaderen en zijn erop getraind om op een vrijblijvende en prettige manier contact met hen te leggen. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het onderzoeksteam dat Labyrint bij dit project beoogt in te zetten.

Nathan Rozema

Niet praten over hen, maar met hen. Dat is de filosofie van waaruit Nathan in 2003 Labyrint oprichtte. Informatie halen bij de bron en eigen kracht staan voor Nathan centraal. Hij is sociaal geograaf en (inter)nationaal expert op het gebied van wonen, wijken, wijk economie, geldstromen, verdienmodellen, sociaal ondernemerschap en multiculturele vraagstukken. Daarnaast is hij initiator en conceptontwikkelaar van het toonaangevende Krachtstation met een eigen duurzaam verdienmodel en mede oprichter van Geldstromen door de Wijk.

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

5 Planning

Dit hoofdstuk bevat de (voorlopige) planning van de uit te voeren opdracht. Deze planning is volgens ons realistisch en haalbaar. In samenspraak met opdrachtgever en andere relevante betrokkenen wordt de definitieve planning vastgesteld. We houden de opdrachtgever tijdens het traject op de hoogte van de voortgang van het onderzoek.

Fase 1 – Inventarisatie (Q1 2025)

- Start: Direct na contractstart (21 april 2025)
- Activiteiten:
 - Uitvoering van een 0-meting bij gemeenten (en optioneel bij moskeeën) via online surveys
 - Inventarisatie van praktijkvoorbeelden en ervaringen in ongeveer 7 geselecteerde gemeenten

Voorstel tijdsduur: april tot eind juni 2025

Fase 2 – Verdere verdieping en juridische afbakening (Q2 2025)

- Activiteiten:
 - Organiseren van een expertmeeting met ambtenaren, handhavers, wetenschappers en koepelorganisaties
 - Uitvoeren van een juridische analyse van de geldende wet- en regelgeving
 - Faciliteren van communicatie- en dialoogsessies tussen betrokken partijen

Voorstel tijdsduur: eind juni tot september 2025

Fase 3 – Groepsbijeenkomsten en presentaties (Q3 2025)

- Activiteiten:
 - Realiseren van zeven bijeenkomsten in de betrokken gemeenten waarin de voorlopige conclusies worden besproken
 - Presentatie van tussentijdse resultaten
- Belangrijke mijlpaal: tussenrapportage uiterlijk op 1 november 2025

Voorstel tijdsduur: oktober tot november 2025

Fase 4 – Conclusies en aanbevelingen (Q4 2025 tot Q1 2026)

- Activiteiten:
 - Opstellen van concrete beleidsvoorstellen ter verbetering van de regelgeving
 - Organiseren van een plenaire terugkoppeling en eindpresentatie aan de opdrachtgever
- Rapportage:
 - Concepteindrapport uiterlijk 6 weken voorafgaand aan de eindtermijn (9 maart 2026)
 - Definitief eindrapport uiterlijk 2 weken voorafgaand aan de eindtermijn (6 april 2026)

Voorstel tijdsduur: december 2025 tot einde van de overeenkomst (20 april 2026)

Bijlage 1: Prijsopgave

Het budget bedraagt €49.990 (excl. 21%BTW), inclusief voorbereiding, uitvoering, rapportage en presentaties.

Algemene projectcoördinatie:

- Projectcoördinatie
- Reiskosten e.d.
- Administratie project

€ Bedrijfseconomische belangen

Fase 1: Voorbereiding

- Voorbespreking met opdrachtgever

€ Bedrijfseconomische belangen

Fase 2: Uitvoering (incl. vergoeding expert en juridisch consult)

- Vooronderzoek gemeenten
- 0-meting CAWI (vragenlijst ontwikkelen)
- Tussengesprek opdrachtgever
- Gesprekken expertgroep (incl. werving)
- Gesprekken betrokkenen (inventarisatie, x7)
- Dialoogsessies (x7)

€ Bedrijfseconomische belangen

Fase 3: Analyse & rapportage

- Analyse onderzoeksgegevens CAWI
- Analyse onderzoeksgegevens gesprekken
- Rapportage (medium, max. 30 pagina's)

€ Bedrijfseconomische belangen

Totaal (excl. BTW 21%): € 49,990.00

Op deze offerte zijn de Algemene Voorwaarden van Labyrinth Onderzoek & Advies van toepassing. Zie Bijlage.

Bovenstaande bedragen zijn exclusief 21% BTW.

Indien akkoord met het voorstel ontvangt Labyrinth Onderzoek & Advies graag een schriftelijke opdrachtbevestiging.

Na opdrachtverlening wordt 40% van het totaalbedrag in rekening gebracht.

De volgende 40% wordt gefactureerd na afronding van het veldwerk. De laatste 20% wordt gefactureerd na afronding van het project.

Druk- en zetfouten voorbehouden.

Labyrinth Onderzoek & Advies

Labyrinth is een full-service onderzoeks- en adviesbureau dat bestaat uit een uitstekend op elkaar ingespeeld team van specialisten met ruime ervaring op diverse onderzoeksterreinen. Zo is Labyrinth actief binnen verschillende maatschappelijke werkvelden, zoals diversiteit, migratie, integratie, leefbaarheid, sociale veiligheid, wonen, zorg & welzijn, arbeidsmarkt en jeugd. Labyrinth weet hierbij als geen ander iedereen te bereiken, ongeacht taal, achtergrond en sociaaleconomische status. Niet praten óver hen, maar mét hen, is daarbij de visie.